

MAŁOPOLSKA AGENCJA PRASOWA

Nr.25 26 sierpnia 1943 Rok I.

Z POLA WALKI PODZIEMNEJ !

Odbicie 66-ciu więźniów

W nocy z 5-go na 6-go sierpnia br oddział Armii Krajowej w sile 1 dowodca i [illegible]-ch żołnierzy opanował jedno z większych więzieni na Podkarpaciu i uwolnił 66-ciu więźniów politycznych. W czasie akcji oddział nie poniósł żadnych strat; jeden ze strażników więziennych, stawiających opór został ciężko ranny. Ze zdobytego w więzieniu magazynu broni uzbrojono 20 uwolnionych więźniów, którzy w czasie odwrotu pełnili służbę osłony. Wszyscy uwolnieni więźniowie otrzymali z magazynów więziennych odpowiedni ekwipunek i zaprowiantowanie na drogę.

Kierownictwo Walki Podziemnej

x

W rejonie Krakowa w czasie od 22.VI. do 30.VII. br specjalne oddziały Walki Podziemnej wykonały następujące zadania:

1/ unieruchomiły 1 parowóz przez zapalenie osi;

2/ spaliły w jednej z gimn szkodliwe dla ludności polskiej akta;

3/ zlikwidowały 8-miu niebezpiecznych agentów gestapo;

4/ zdobyły 2 karabiny i 2 pistolety.

--0--

NAKAZY CHWILI !

<u>Kontygenty zbożowe</u>. Przygotowania okupanta do odebrania tegorocznych zbiorów są w pełni. Kontygenty są wyższe niż w roku ub. od 50 do 100 %. Podnoszenie ich następuje zresztą co roku. Frank powołał specjalne sztaby dla przeprowadzenia odbioru i zapezbieczenia zbóż, wprowadził "stan wyjątkowy zbiorów", trwający do Bożego Narodzenia, z karą śmierci za każdy sabotaż i opór; stworzono pogotowie straży pożarnych, wszyscy Niemcy zostaną zapędzeni do udziału w ściąganiu plonów. Gorliwość polskich rolników usiłują Niemcy wzbudzić kłamliwą propagandą, że wysiłek wsi zostanie wykorzystany dla lepszego zaopatrzenia ludności miejskiej. W rzeczywistości olbrzymia część zbóż pojdzie wprost do Rzeszy, z reszty zas korzystać będzie przede wszystkim wojsko i niemiecka ludność GG.

W tych warunkach powszechny opór i nieustępliwa obrona polskiego zboża dla Polaków są bezwględnym nakazem. Miarodajne wytyczne są następujące: całkowity bojkot kontygentów wywołałby straszne prześladowanie wsi. Dążyć więc należy przynajmniej do oddania jak najmniejszej ilości zboża dla wroga w jego ostatnim roku panowania.

Wójtowie, sołtysi, sekretarze gminni muszą na każdym kroku dążyć do obniżenia przez władze wymiaru kontygentu, wykazując że jest niesciągalny, korzystając z wszelkich okolicznosci i powodów, jak nieurodzaj, skutki pacyfikacji, napady bandyckie i dywersyjne.

Komisje kontygentowe winny sprawiedliwie rozkładać ciężary kontygentowe na gospodarzy, bezwględnie nie udzielając przywilejów i korzysci bogatym, ustosunkowanym, lub - co najgorsze - wspołpracujących z wrogiem.

Spółdzielnie Rolniczo-Handlowe i agronomowie gminni muszą zdecydowanie sprzyjać rolnikowi a utrudniać akcję okupantowi. Zboże winni z reguły przyjmować jako dobre, według tej zasady określając jego wagę, wilgotność i zanieczyszczenie. Niech korzystają z każdego napadu, choćby upozorowanego, aby niszczyć wykazy i kwity dostaw.

Agronomowie gminni i wiosłowi, których okupant używa do pomocy przy zbieraniu kontygentów, muszą pamiętać, że mają służyć Polsce.

Wszyscy rolnicy wreszcie winni oddawać zboże na ostatnią chwilę, nie spieszyć się,korzystać z każdego pozoru,aby oddać jak najmniej i w ja najgorszym stanie /zanieczyszczenie,wilgotność/.Odstawiając zboże - użerać się z odbiorą o wagę,o jakość,czepiać się wszystkiego,aby stwarzać zamęt i przeciągać sprawę. Schować - w bezpiecznym miejscu - tylko trochę zboża dla siebie i rodziny,resztę szybko sprzedać w wolnym handlu.Większe zapasy są narażone na konfiskatę lub rabunek, a ludność miast nie może cierpieć głodu.

Organizacje podziemne niech niszczą akty i wykazy,zaopatrują w fałszywe kwity,wykradają zboże z magazynów, terroryzują odbiorców,pilnie obserwują zachowanie się gospodarzy i urzędników,doraźnie karzą gorliwców i łajdaków.Kierownictwo Walki Podziemnej ułatwiło opór w miarę swych możliwości,niszcząc spisy,paląc puste magazyny lub je zanieczyszczając, rozbijając młocarnie i ich silniki.Będzie nadal najgorliwiej wspomagało ludność w oporze. Zaniedbanie podstawowych nakazów powyżej podanych będzie traktowane jako przestępstwo i najsurowiej karane.

Nadewszystko zapamiętać należy hasło:zboże ukrywać i sprzedawać lecz go nie niszczyć i nie palić,przed zniszczeniem strzec.

Zachować milczenie! Z największym naciskiem przypominać wciąż trzeba, o najpierwszym przykazaniu każdej wojny,jakim jest: zachować milczenie! Zwracamy się do całego społeczeństwa,bo cały Naród Polski prowadzi wojnę z Niemcami:gadulstwo i karygodna ciekawość stanowią dziś jawną zdradę wojenną. W walce podziemnej nakaz milczenia staje się stokroć ważniejszy.Przekraczanie go spowodowało już ciężkie ofiary w naszych szeregach, może jeszcze kosztować nas drogo. Wojna trwa! Zachować milczenie!

Świadome kłamstwa gestapo.Dokonywując aresztowań politycznych gestapo rozpuszcza umyślnie pogłoskę,że idzie o ujęcie ukrywających się Żydów. Tym sposobem usiłują Niemcy osiągnąć rozmaite cele:zmniejszyć popularność walki podziemnej i żołnierzy jej odcinać od społeczeństwa, wywołać wrażenie,że niemiecka policja walczy nie z Narodem Polski, a wreszcie zyskać sobie pomoc osób obałamuconych hitlerowską propagandą przeciw-żydowską.Zdarzyło się niedawno w Warszawie,że dozorca domu i paru przechodniów przyczyniło się do ujęcia przez gestapo członka organizacji niepodległościowej.Wypadki takie nie mogą mieć miejsca!Chodzi o to kto chce aresztować, a nie o to kto ucieka i kryje się.Jest bezwzględnym obowiązkiem pomóc każdemu przeciwko Niemcom.Pod żadnym pozorem i w niczym współpracować z wrogiem nie wolno;pomoc w aresztowaniu współobywatela jest nikczemną zdradą!

x

Ostrzeżenie !

W tych dniach wzmożony został wywiad gestapo u szefów niemieckich urzędów,którym polecono mieć pod stałą"opieką"i obserwacją urzędników Polaków.O każdej najmniejszej sprawie przekroczenia czy wzbudzeniu podejrzeń,mają Niemcy zawiadamiać gestapo.

x

Planty Dietlowskie,ul.Dietla i Starowiślna są w ostatnich czasach pod kontrolą konfidentów gestapo

---0---

Sycylijskie echa

Sycylia przeszła po miesięcznych walkach w ręce narodów sprzymierzonych,co jest pierwszym pozytywnym krokiem w walce o uwolnienie kontynentu europejskiego od zmory hitleryzmu. Fakt upadku Sycylii stara się propaganda niemiecka zlekceważyć,mydląc oczy "sukcesem obronnym" jaki uzyskałe wojska niemieckie przy "planowym odrywaniu się od nieprzyjaciela". Jakie znaczenie miała Sycylia dla Włochów niech posłuży,krótki wy-

jątek z czasopisma niemieckiego "Gospodarka wyżywienia", wydawanego przez wydział główny gospodarki przy "rządzie" GG. Po wstępnych rozważaniach o właściwościach produkcji sycylijskiej autor stwierdza, że "Włochy mogą liczyć na to, że produkcja rolna na Sycylii i w przyszłości nie osłabnie." "Co to ma znaczyć dla włoskiej gospodarki wyżywieniowej - czytamy dalej - niech objaśnią następujące cyfry: Sycylia dostarczała przeciętnie w ostatnich 5 latach przedwojennych 11.7 % całej zbieranej pszenicy, 29.5 % jęczmienia, 27 % wszystkich roślin strączkowych, 81.8 % bawełny, prawie 12 % wszystkich oliwek i 73.3 % owoców południowych, z czego 92.8 % wszystkich włoskich cytryn. Podobnie okazale przedstawiają się cyfry procentowe co do migdałów /49.1 %/, orzechów /43.9 % / oraz t.zw. chleba świętojańskiego /86 %/. Z roku na rok eksportowała bardzo poważną część swej produkcji rolniczej na włoski kontynent i zagranicę / czytaj do Niemiec/! W końcu autor artykułu podaje, że rząd włoski sprowadził na Sycylię specjalne urządzenia techniczne, które miały ułatwić i skrócić czas zbiorów, ale zbiory te przypadły... aliantom.

--0--

Walka z anarchią w momencie przełomu

Centralne Kierownictwo Ruchu Mas Pracujących w Polsce, wydało odezwę z okazji upadku Mussoliniego, przypominając o celach obecnej wojny, w której Polska nie uległa, lecz walczy nadal przy boku sprzymierzonych. "Wzywając całą organizację do wytężonej pracy politycznej i propagandowej - czytamy w odezwie - na rzecz wysuniętych postulatów, Centralne Kierownictwo zdaje sobie sprawę z wielkich trudności, które w chwili przełomu zaciążą na naszej akcji, zwłaszcza zbrojnej. Są to: dywersja komunistyczno-rosyjska pod szyldem PPR - w rzeczywistości faktyczna V kolumna rosyjskich wojsk najeźdźczych na Polskę, dalej dywersja oenerowsko-faszystowska i wreszcie anarchia, wywołana przez zdeklasowane w tej wojnie i zepchnięte ro roli bandytów grupy ludności. Grupy te nie będą groźne jeżeli je z punktu unieszkodliwimy, występując solidarnie, organizacyjnie i ideowo zdyscyplinowani jako wykonawcy."

"I dlatego już dzisiaj, w przededniu nadciągających wypadków wzywamy całą organizację do wytężenia wszystkich sił w akcji, do pogłębienia pracy politycznej i wojskowo-milicyjnej, a nade wszystko do czujności i pogotowia, by się nie dać zaskoczyć wypadkom i wrogim siłom."

--0--

Rocznica faktu, o którym nie możemy zapomnieć

W dniu 23-go sierpnia minęły 4 lata od zawarcia na Kremlu paktu hitlerowsko-bolszewickiego. Niespodziewanie, wbrew wszelkim politycznym kalkulacjom i nastrojom, p. Ribentropp udał się samolotem do "znienawidzonej" Moskwy i tu z następcą Litwinowa, - który poszedł w odstawkę jako człowiek dążący do zgodnej współpracy z demokracjami zachodu - komisarzem Mołotowem podpisał pakt o nieagresji i pakt o PODZIALE POLSKI. Przy okazji nie omieszkał Ribentropp odwiedzić Stalina, przynosząc mu serdeczne pozdrowienia od Hitlera. Nie upłynęły dwa lata a serdeczną przyjaźń wraz z paktem o nieagresji wzięli diabli i chytrzy kierownicy Kremlu zostali przez swych kilkakrotnych przyjaciół wywiedzeni w pole. Polityka zapoczątkowana przez Mołotowa, będącego niczym innym, jak potomkiem starych rosyjskich germanofilów, których w Rosji zawsze było wielu, czy to za czasów carskich, czy za Kiereńskiego, czy za Lenina, czy wreszcie dziś za Stalina, okazała się błędem wyraźnym, niepodlegającym dyskusji. Wszędzie na świecie minister /zawierający pakt, który po dwu latach staje się nieszczęściem dla kraju, idzie w odstawkę. Wszędzie, tylko nie w Rosji. Mimo kompromitacji Mołotow pozostał i steruje polityką zagraniczną Sowietów do dnia dzisiejszego. Mało... Twierdzi on, że pakt z Niemcami hitlerowskimi był pociągnięciem mądrym, tylko niestety Niemcy zawiedli. To znaczy Niemcy hitlerowskie, bo naturalnie Niemcy komunistyczne, o czym marzą na Kremlu, takiego sprzeniewierzenia, jakie uczynił Hitler w czerwcu w 1941, nigdyby nie zrobiły.

Nie dziwmy się więc, że pod egidą p.Mołotowa powstał w Moskwie "Komitet Wolnych Niemiec", który przy akceptacji rządu sowieckiego głosi, że przyszłe Niemcy będą w granicach przedwojennych. Rosyjscy germanofile, których pierwszym przedstawicielem jest obecnie sowiecki minister spraw zagranicznych Mołotow, nie przestali być germanofilami, a co najwyżej są tylko antyhitlerowcami. Jest też szczegółem znamiennym, że prawie dokładnie w cztery lata po układzie Mołotow-Ribbentropp, w dniu 22 bm idzie w odstawkę po raz drugi Litwinow, tym razem jako ambasador sowiecki przy rządzie USA, ponieważ nie potrafił przekonać Amerykanów, że wschodnie ziemie Polski są rosyjskie, a tym samym, że układ niemiecki z sierpnia 1939 roku nie był fatalnym błędem sowieckiej polityki.

x

<u>Sierpień w ubiegłej i obecnej wojnie</u>

<u>Rok 1918.</u> 3.VIII. - zajęcie Archangielska przez wojska angielskie i polskie; 8.VIII. - generalna ofensywa aliancka na froncie zachodnim; 15.VIII. - zwycięska ofensywa aliancka w Macedonii; 29.VIII. - zawieszenie broni z Bułgarią.

<u>Rok 1919.</u> 9.VIII. - Polacy zajmują Mińsk Litewski, Krzemieniec i Dubno; 16.VIII. - Pierwsze powstanie śląskie.

<u>Rok 1920.</u> Węgry ofiarują Polsce pomoc w sile 20 tysięcy kawalerii; 12.VIII. - nota amerykańska do Sowietów przeciwko najazdowi na Polskę; 12 - 17.VIII. Manewr oskrzydlający z nad Wieprza pod dowództwem marsz. Piłsudskiego, zmusza bolszewików do odwrotu; 15.VIII. - bitwa warszawska. Zwycięstwo pod Radzyminem; 20.VIII. - klęska korpusu konnego Budziennego pod Lwowem. Drugie powstanie śląskie.

<u>Rok 1939.</u> 23.VIII. - Podpisanie paktu sowiecko-rosyjskiego; 25.VIII. - Anglia zobowiązuje się przystąpić do wojny wrazie naruszenia granic Polski.

<u>Rok 1940.</u> 8.VIII. - pierwsze bombardowanie Wielkiej Brytanii przez Niemców ;

<u>Rok 1941.</u> 10.VIII. - spotkanie Churchill-Roosevelt na Atlantyku; 14.VIII. - podpisanie umowy wojskowej polsko-sowieckiej; 25.VIII. - brytyjsko-sowieckie wojska wkraczają do Iranu.

<u>Rok 1942.</u> 4.VIII. - Niemcy dochodzą do Kaukazu; 6.VIII. - początek bitwy o Stalingrad; 18.VIII. - spotkanie Churchilla ze Stalinem.

-----ooOoo-----

<u>"GORALLENVOLK" LUBI BRAĆ, ALE NIE DAWAĆ</u>

Jak wiadomo Niemcy założyli na Podhalu nowy "naród" zwany "Die Gorallen", na czele którego stoi osławiony już Wacus Krzeptowski, któremu prawie na wszystkich płotach Zakopanego i innych miejscowości ponapisywano "Wacus bedzies wisioł kie sie Polska wróci". Otóż ten nowy "naród" korzysta też z wszelkich pomocy międzynarodowych instytucji charytatywnych, które nadsyłają do Polski różne dary dla najbiedniejszej ludności. Ostatnio dary takie nadeszły z Ameryki przez Portugalię i Szwajcarię. Kiedy już góralom Krzeptowskiego obliczono ich część, niespodziewanie przyszło zawiadomienie niemieckie do komitetu góralskiego w Zakopanem, aby ludność góralska zrzekła się darów amerykańskich na rzecz armii niemieckiej. I w tym sęk. Zebrała się w stolicy Podhala rada góralska i radzi... boć przecie, górale z pod znaku Krzeptowskiego czy Szatkowskiego są do brania a nie do dawania. I zaczyna być niezadowolenie, i narzekanie na Niemców. Członkowie Komitetu chodzą po Krupówkach i żalą się, że "panowie Niemcy cosi za duzo chcą".

MAP

Z MA

mie
na a
chen

z uc
po w

jąc
ją

na
stec
rem.
robc
ny s
nyol

Z KR

czej

spor
wysł
jący
oni

na u
była

obej
z dy

nie
towi
ma s
na u

dwóc
międ

sko-
któr
dać,

rach

obła
styc

niem
wszy
Hitl
i pr

Z MAŁOPOLSKI WSCHODNIEJ

- We Lwowie zlikwidowali Niemcy wydział chemiczny na miejscowej politechnice i architektoniczny. Na chemii było 17o studentów, na architekturze 7o-ciu,w tym ponad 4o % Polaków. Na pierwszy rok chemii zapisało się 13o osób,przeważnie Polaków.

- W Tarnopolu,Zbarażu i Hodorowie założyli Niemcy z uciekających Polaków,specjalną milicję,dając jej broń, do pilnowania po wsiach zbiorów rolniczych.

- Miejscowy oddział RGO wydał do ludności odezwę,wzywając do spokoju,porządku i pracy,pomimo dywersji,której rezultaty skrupiają się na Polakach.

- Akcja nieobliczalnych elemtów ukraińskich,napadających na Polaków i ich mienie trwa dalej. Każdego dnia do większych miast i miasteczek przybywa tysiące polskich uciekinierów,uchodzących przed terrorem. Korzystają z tego Niemcy,którzy wszystkie zdrowe siły wysyłają na roboty do Rzeszy, a słabe zostawiają na łasce losu. Cały pas pogranicz-ny szerokości 25 do 3o km wgłąb kraju objęty jest pożogą nieodpowiedzialnych elementów ukraińskich,wobec których władze niemieckie są bezsilne.

--O--

Z KRAKOWA

- Figura Matki Boskiej,znajdująca się przy ulicy Krupniczej 38,została przez Niemców usunięta.

- Do Krakowa przybył w dniu 13 bm już trzeci zrzędu transport Wołyniaków,uciekających przed Ukraińcami. Z 55-ciu osób, z miejsca wysłał urząd pracy 4o do Niemiec. Przybyli przedstawiali widok przerażający:obdarci,pobici,chorzy i wygłodzeni. Słusznie ktoś zauważył,że są oni niejako "symbolem niemieckiego porządku na wschodzie".

- Krügera nie ma jeszcze w Krakowie, podobno przebywając na urlopie, walczy dla sportu z partyzantami sowieckimi na wschodzie.Przybyła już jednak jego rodzina,która zamieszkała na Wawelu.

- Warta na Wawelu zostanie ponownie zmieniona. Miejsce ss obejmie oddział schupo,który odszedł przed 3-ma miesiącami do walk z dywersją koło Mińska. Oddział ten wraca wstanie mocno przetrzebionym.

- Od 15 bm "luftschutz" została poważnie wzmocniona,głównie działy sanitarny i przeciwpożarniczy obrony przeciwlotniczej.Do pogotowia włączono przede wszystkim rezerwę młodzieży,która na wypadek alarmu ma się gromadzić w oznaczonych punktach na: ul.Kanoniczej / w koszarach/, na ul.Jana 3 w szkole SS Prezentek/ i na Podgórzu.

- W nocy z 18-go na 19-go bm znaleziono zastrzelonych dwóch żołnierzy niemieckich,prawdopodobnie ofiary osobistych porachunków między Niemcami.

- "Wolnosé" podaje, że w wyniku ostatniej awantury ukraińsko-niemieckiej w Woli Duchackiej,Ukraińcy odgrażają się ludności polskiej, która zresztą jest tu stale przez nich terroryzowana.Należy przy tym dodać, że Ukraińcy ci są zbierem jakichś specjalnych nieinteligentynych typów.

- Szeregi niemieckiej policji /schupo w zielonych mundurach/ wzmocnione zostały Ukraińcami.

- W dniu 18-go przeprowadzili Niemcy na tandecie większą obławę,aresztując kilkadziesiąt osób nieposiadających dokumentów osobistych względnie kart pracy.

- Na podstawie rozporządzenia o służbie młodzieży,władze niemieckie wydały zarządzenia do poszczególnych kreihauptmanów, że wszystka młodzież niemiecka w wieku do lat lo ma być wezwana do szeregów Hitler-Jugend i Bund Deusche Maedel. Za nie zgłoszenie się do rejestracji i przeglądu wyznaczono na rodziców kary, w wysokości 3oo-tu złotych.

- Z obozu na ul. Łąskiej każdego dnia odchodzi transport do robót w Niemczech w sile 100 do 200 osób. Przeważają w nim ludzie z terenów wschodnich. Ostatnio przeszły przez Łąską transporty z pod Połtawy i Kijowa.

Z TERENU

<u>Desant sowiecki koło Rozwadowa.</u> W nocy z 18-go bm na terenie Małopolski Wschodniej i częściowo Środkowej aż po Dębicę sygnalizowano alarm lotniczy i nalot transportowców sowieckich. Na drugi dzień w nocy w okolicach Rozwadowa, nieznany oddział wykonał napad na pociąg wojskowy, idący w kierunku Lublina. Napad nastąpił o godz. 1-szej. Napastnicy byli doskonale uzbrojeni. Do godz. 7-mej rano według meldunków podawanych do Krakowa, w ostrej walce zginęło 26 Niemców, 47 odniosło ciężkie rany, a 100 lekkie. Rano oddział wycofał się.

- W ub. tygodniu w okolicy Wielkich Dróg za Skawiną wykonano na linii kolejowej Oświęcim - Płaszów aktu sabotażowego przez wysadzenie toru, co pociągnęło za sobą wykolejenie pociągu z transportem żywnościowym dla frontu. Zniszczeniu uległo kilkanaście wagonów.

<u>Terror trwa.</u> Z Tarnowa komunikują, że we wsiach Rysie, Księże Kąty i Pojowa przeprowadzili Niemcy akcję pacyfikacyjną, mordując 92 osoby, w tym 87 cyganów z kobietami i dziećmi. Cyganie ci byli tam osiedleni od kilkunastu lat.

W czasie obławy w Szczurowej zastrzelono 16 osób.

- W Niepołomicach sprzedali Niemcy za cenę 3020 złotych żydowski dom pogrzebowy, ogrodzenie i nagrobki kamienne. Meble po żydach sprzedano miejscowym stolarzom za cenę 22.500 zł, którzy z miejsca rozsprzedali je po cenie kilkakrotnie wyższych.

- Osławiony stabsleiter krakowskiego starostwa, Ulrich, ~~xxx~~ zdradzający poważne objawy choroby umysłowej, urządził pod kierunkiem sonderdienstu obławę we wsiach Wawrzeńczyce i Igołomia za nieskolczykowanym bydłem. Skonfiskowano kilkanaście cieląt i świń.

- W związku z napadem w Warszawie, podczas którego nieznani sprawcy zabrali kilkadziesiąt milionów złotych, przeznaczonych z Banku Emisyjnego w Warszawie do Banku Emisyjnego w Krakowie, mimo gwałtownych wysiłków urzędników obu banków nie ustalono jeszcze serji skradzionych banknotów.

- Na Sanie, w okolicach Jarosławia, policja ukraińska legitymuje wszystkich przechodzących i przejeżdżających na drugą stronę.

- Ukraińskie pismo "Krakowskie Wieści", wychodzące w Krakowie podało w ub. tygodniu dwukrotnie list pasterski metropolity Szeptyckiego w sprawie mordów popełnianych przez Ukraińców. Mimo że pierwsze wydanie listu przeszło przez cenzurę niemiecką, nastąpiły dalsze skreślenia, numer z rynku wycofano i w drugim dniu list ogłoszono w formie zmienionej.

-0-